

SZZ z pedagogicko-psychologické propedeutiky pro bakalářské studijní programy se zaměřením na vzdělávání (akreditace 2020)

Tematické okruhy vychází z výsledků učení základních teoretických předmětů ve studijním plánu: Obecná a srovnávací pedagogika, Sociální pedagogika, Speciální pedagogika, Obecná didaktika, Základy reflexe a hodnocení výuky, Obecná psychologie a psychologie osobnosti, Vývojová psychologie a Sociální psychologie.

Pedagogika

1. Systémové pojetí pedagogiky v kontextu současných proměn výchovy a vzdělávání v ČR a ve světě.
2. Výchova a její současné úlohy a možnosti pro pozitivní rozvoj jedince a společnosti.
3. Cíle výchovy a vzdělávání ve vztahu k proměnám společenského kontextu.
4. Rodina jako výchovný činitel a proměny vztahů mezi školou, rodinou a veřejností v souvislosti s proměnami společnosti.
5. Učitel, pojetí učitelské profesionality a postavení učitele v současné společnosti.
6. Vzdělávací systém v České republice a jeho porovnání v mezinárodním kontextu.
7. Základní modely kurikula, koncepce výuky, které významněji ovlivnily a stále ovlivňují pojetí výuky v současné škole, základní kategorie vyučovacího procesu.
8. Cíle ve vztahu k obsahu vzdělávání, kurikulum a didaktická transformace obsahu.
9. Organizace a řízení třídy, organizační formy vyučování, vyučovací metody a kritéria jejich třídění.
10. Didaktické prostředky, učebnice a další didaktická média, podmínky průběhu vyučovacího procesu. Učební úloha jako základ pro tvorbu učebního prostředí.
11. Hodnocení žáků, diagnostika a zpětná vazba k rozvoji kompetencí, analýza a reflexe výuky a rozvíjení její kvality, jednání učitele ve výuce ve vztahu k reflexi výuky, kvalita výuky vs. formalismus ve výuce, model hloubkové struktury výuky.
12. Prostředí jako sociálně pedagogický činitel a jeho vliv na utváření osobnosti jedince a skupiny (charakteristika a typologie prostředí, rodinné prostředí, vrstevnické skupiny, subkultury a jejich význam).
13. Sociálně výchovné působení v minoritních a rizikových skupinách, děti a mládež ohrožená sociálně patologickými jevy, systémy pomoci a prevence ve vztahu k těmto skupinám.
14. Náročné životní situace jedince a skupiny (klasifikace náročných životních situací, pomoc a techniky při jejich řešení, role sociálního pedagoga v oblasti prevence a terapie).
15. Speciální pedagogika jako humanitní věda a pomáhající profese.
16. Člověk s postižením v současné společnosti, inkluzivní paradigma ve speciální pedagogice
17. Speciální pedagogika osob s mentálním postižením, poruchami autistického spektra, dalšími duševními poruchami a specifickými poruchami učení a chování.

18. Speciální pedagogika osob se sluchovým postižením a narušenou komunikační schopností.
19. Speciální pedagogika osob s fyzickým postižením a dlouhodobým onemocněním.
20. Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením.

Psychologie

1. Kognitivní procesy (senzorické procesy, vnímání, paměť, pozornost, fantazie a tvořivost).
2. Myšlení, fáze řešení problémů, myšlení a řeč, vývoj myšlení, vývoj řeči. Myšlení a řeč jako podmínka porozumění obsahu a intersubjektivního dorozumění.
3. Emoce a vůle, vývoj emočních procesů.
4. Bio-psycho-sociální vymezení osobnosti, strukturální a dynamické složky osobnosti, osobnosti, determinanty psychického vývoje. Osobnost jako vyústění enkulturace. Osobnost v kontextu kultury a enkulturace.
5. Aktivačně motivační a seberegulační vlastnosti osobnosti (motivace, potřeby, zájmy, postoje, charakter). Osobnost v procesu personalizace.
6. Výkonové a dynamické vlastnosti osobnosti (schopnosti, inteligence, temperament).
7. Utváření osobnosti v náročných životních situacích (frustrace, deprivace, stres, konflikt, copingové strategie).
8. Základní otázky vývojové psychologie, zákonitosti vývoje, poruchy vývoje. Vývoj člověka v prostředí kultury.
9. Integrační perioda (fyzické, psychické a sociální charakteristiky).
10. Kulminační perioda (fyzické, psychické a sociální charakteristiky).
11. Involuční perioda (fyzické, psychické a sociální charakteristiky).
12. Vývoj motorických funkcí, vývoj kresebného projevu.
13. Geneze osobnosti a sebepojetí, vývoj charakteru a morálních vlastností.
14. Sociální skupiny a jejich klasifikace, postavení jedince v malé sociální skupině, sociální, sociální status.
15. Rodina jako malá sociální skupina, charakteristika, klasifikace, specifika současné rodiny, role jednotlivých členů, problémové a klinické rodiny.
16. Socializace osobnosti a jejích jednotlivých stránek, sociální učení, mechanismy, poruchy socializace, socializace ve vztahu k enkulturaci a personalizaci.
17. Sociální normy, postoje a hodnoty, sociální sankce.
18. Sociální interakce, sociální percepce, komunikace a její struktura. Poruchy komunikace. Obsah komunikace, porozumění obsahu a intersubjektivní dorozumění.
19. Strategie a taktika v jednání s lidmi. Asertivní komunikace, transakční analýza. Sociálně psychologické vlastnosti osobnosti.
20. Sociálně psychologické aspekty vzniku lidské agresivity. Analýza pojmů šikana, mobbing a bossing.